

A körülményekhez képest lábra tudtam állni

Interjú Szilveszterrel

Az interjút készítette: Nagyné Patkós Krisztina

Szilveszter erős, jó kedélyű ember, szívélyesen köszönt az átmeneti szálló számítógép termében, ahol lakik, helyet kínál. Beszéde kissé nehezen érthető. A beszélgetés elején kiderült, hogy szabolcsi szülők gyermeke, de Nógrád megyében nőtt fel. A kiejtésén mindkét tájszólás érződik.

- **Hová valósi?**

- Szabolcsban születtem, Nógrádban nőttem fel.

- **Nógrádi, érzem a beszédén.**

- Tudom – *mondja kelletlenül.*

- **De ez nem baj!**

- Nem szerettem. Nógrádot nem szerettem. Utáltak minket Nógrádban, mert szabolcsiak voltunk.

- **Miért?**

- Odaköltöztünk. Muszáj volt, mert beteg voltam, asztmás. Orvosi javaslatra kellett menni. A szüleim juhászok voltak. Nekem autószerelő, meg ács szakmám van. Dolgoztam már gyárban, de azt nem szeretem. Nem szeretek egy álló helyben dolgozni. Csináltam már egy pár hónapig, de nem az igazi. Az volt az egyik dolog, hogy a szüleim juhászok voltak. Én nekem ki volt adva – a gyerekorvos mondta – velünk szemben lakott egy, amikor házat vettek a szüleim... Szóval egy párszor én elfeküdtem a roham miatt, az asztmás roham miatt. Akkor volt a Géza bácsi. *„Ennek a gyereknek nem kell gyógyszer, nem kell semmi. Ott a pálya, menjen futballozni.”* Anyám dolgozott három műszakban, apám két műszakban. Este tízkor csak jött, befütyült a pályára, és én mentem haza. Volt a nyári szünet, én szabadon voltam. Nem kérdezte apám, hol vagyok, nem mondtam, hová megyek. A rész, ahol laktunk, a város szélén Gyarmaton, akkor az még olyan zárt közösség volt. Ott a szülők figyeltek a más gyerekeire is. Mi is volt? Olyan hetedik vagy nyolcadikban elmentem komolyabban focizni. Megnézett akkor a sportorvos, nem volt semmi bajom. Futballoztam a helyi csapatban.

- **Hány éves volt, amikor Nógrádba költöztek?**

- Egy.

- Szabolcsban születtem, Balassagyarmaton nőttem fel, Rétságba' nősültem, aztán lett két lányom, de elváltam.

- **No, térjünk vissza a gyerekkorba, rendben? Egy éves kora óta, míg leigazolt, egy csomó idő eltelhetett. Említette, hogy a város szélén egy zárt közösségben éltek.**

- Olyan zárt közösségben, hogy ugyanúgy, mintha faluhelyen élnénk. Játsszótér volt. Volt ott egy postaraktár, oda hordtak olyan kábelvégeket, amiket le kellett vágni. Nekünk, gyerekeknek, volt légpuskánk, ólom volt rajta. Volt, hogy eladtuk az ólomlemezt, abból csináltunk töltényt a légpuskába. Hazavittük a darabokat, otthon kalapács, véső. Elmentünk eladni. Megkérdezte a nő, mikor ott voltunk: *„Apátok tudja, hogy ti ezt idehozzátok?”* Mi meg néztünk rá, hogy most meg mi van? *(nevet)* Hazajött apám a munkából, én meg ott álltam... Hú, én nagyon rossz gyerek voltam, engem sokszor megvert az apám... De kézzel soha nem vert meg. Hát, ahogy én kinézek, apám kétszer akkora volt, mint én. Kézzel soha nem ért hozzám.

Szóval kikaptam sokszor. De jó, hát adtam is rá okot neki. „No fiúk?” – nézett ránk. „Ez mi volt?” „Ezt megúsztuk.” Ennyi volt, de ebből tudtuk, hogy többet nem csináljuk. Volt aztán olyan, hogy a rendőröktől is kaptunk. Akkor már nagyok voltunk. Mentem a városba, az étterembe. Akkor szerényen, húsz forintból megettem egy tál ételt és megittam egy kólát. Akkor szabadabban járkáltam: bördzseki, kiverve szöggel a hátulja, elől a cipzárján halálfej – ez még a nyolcvanas éveken belül volt, jött a két rendőr szembe. Akkor kitérni a rendőr elől nem lehetett. Jött a két rendőr, én meg szembe velük. Szétnyíltak, elmentem köztük. Akkor csak az egyik hozzám ért a gumibotjával, a vége a vesémet érte. Megfordultam, és megkérdeztem tőle ... Azért azt tudni kellett, hogy a régi rendszerben a rendőr az rendőr volt, tisztelni kellett. Ha bunkó volt, akkor is rendőr volt. Szóval megütött a rendőr, és megkérdeztem, hogy „Ezt miért kaptam?” (nevet). Volt ám, hogy bunyóztam. A rendőr kérdezte tőlem: „Tudod-e gyerek, hogy kinek a fia vagy?” Ez abból állt, hogy apám le lett nyugdíjazva, én levizsgáztam motorra, és vittem őt a futballmeccsre. Ő ment az ülőhelyre, én meg mentem a B középhe. Aztán volt, amikor haza kellett őt vinnem, volt, amikor nem. Egyszer volt, hogy hazamentem a meccsről. Kocsmázás, italozás nem volt nálunk. Jött az egyik szomszéd, hogy apám üzeni, hogy menjek érte a presszóba a motoron. Megyek a presszóba. A presszó első része üres volt. Kérdezem „Jócsi bácsi, apukám hol van?” Volt ott egy harmadik terem, az különterem volt. Nézek körbe, mind rendőr volt. És apám köztük volt (nevet). Civilben a nyomozó, meg volt, aki egyenruhás is köztük volt. Volt olyan, hogy nem volt meg a jogsim, a motort elloptam. Betettem a gyufát, úgy mentem vele. A rendőr meg megállított, és megkérdezte: „Mit keres nálad az apád motorja?” „Jó,” asszongya, „megfogod a motrot, szépen letolod a lejtőn, aztán szépen hazatolod.” Amikor én lejtöttem a lejtőn, leengedtem. Néztam a rendőrt, nem láttam. Volt még nálam gyufa. Bele a motorba, hazatűztem és a motort nem tudtam bevinni a garázsba, sebességbe beengedtem. Apám nem szólt semmit. Apám ment a garázsba, nézte a motort, meleg volt. Tudta, hogy használtam. (nevet nagyon). No szóval ott voltam a presszóban, és ott álltam és néztem. „Gyere, fiam, üljél le!”

- **Miért volt ott az apja?**

- Mentek a meccsről haza. Voltak civilben is, akik nem dolgoztak, meg voltak egyenruhások is. Már letették a fegyvert meg a gumibotot, és aztán mentek.

- **Szóval az apukája jóban volt velük.**

- Igen. Olyan szinten, hogy mikor odaköltöztünk Nógrádba, vettünk egy házat. És ott éltünk, és akkor az állam bácsi csinált olyat, hogy kijelölte, hogy na, ez a ház, meg ennek az utcának annyi, itt építünk panelházat, ezeket a házakat meg letúrjuk. Annyi szerencsénk volt, hogy a bíróságon voltunk, és több pénzt ítélt meg a bíróság, és abból vettünk egy másik házat. Azon a helyen a mai napig nem történt semmi, nem épült semmi. Mi tudtuk, mert ugye ott volt a patak, és onnan 150 méterre építkeztek. Ott egy egész városrészt kiépítettek, de nálunk nem lehetett, mert az egész hegyekből, völgyekből mind oda jött a víz. No, mindegy, a házat le kellett túrni. Amikor vettünk egy új házat, akkor megmondta a fater, hogy amíg az a ház kész nincsen, addig nem megy férjhez a húgom, mi meg nem nősülünk meg, ez lesz.

- **Hány évesek voltak ekkor, amikor ez a változás történt?**

- Tizenyolc voltam.

- **Testvérével mennyi korkülönbség volt önök között?**

- A bátyám az '55-ös, a húgom meg '61-es.

- **És Ön?**

- '59-es. No, szóval voltak ott gondok. Az, hogy az örökségből ki voltam semmizve, az egy dolog. A bátyám elment kőművesnek, én ács lettem. Akkor anyám még élt. Kívül ki lett színezve a ház, amibe költöztünk. Volt vele munka.
- **Említette, hogy a szülei juhászok voltak. Mikor Balassagyarmatra költöztek, a szülei mivel kezdtek el itt foglalkozni?**
- Hát nem tudom, mit tud Balassagyarmatról. Az egy kommunista város volt, egy kommunista fészek. Szüleim nem szerették.
- **A szülei hogyan alkalmazkodtak ehhez az új helyzethez?**
- Sehogy, sehogy. Apám, apám. Azt tudom, hogy apámnak volt egy íróasztala, a fiók tele volt kitüntetésekkel. Mind a ketten dolgoztak a gyárban, melósok voltak. Ugye otthon, Szabolcsban, anyám otthon volt velünk, gyerekekkel. Aztán odakerültünk Balassagyarmatra, akkor ő is elkezdett dolgozni, három műszakba. Az utolsó kitüntetést én vittem apámnak haza az oklevéllel együtt, mert ő akkor már nyugdíjas volt, le volt százalékolva, az volt benne a poén. Ja, akkor én emeltszintűbe jártam iskolába, autószerelős iskolába. Bent voltam a tanműhelybe. Nem volt munka a tanműhelyben, és akkor elkötöttünk egy Zilt teherautót. Beültünk hárman. A munkásőr fia vezette a kocsit. Felállt a kocsi három kerékre. Jött szembe velünk az oktató, az volt a párttitkár. No, a kocsiban egy munkásőr fia volt, egy párttitkár fia volt, és én voltam a melós, a balhét nekem kellett elvinni. Olyan szinten, hogy az osztályfőnök megmondta... azért lettem ács. Apám tudta. Akkor már nem volt ácsképzés. Apám mondta: „*Kisfiam nem tudok mit csinálni, itt egy könyv, tedd le az alapvizsgát, vizsgázzál le.*”
- **Nem is tanulta meg a mesterséget, úgy lett ács?**
- Nem, semmit, semmit. Aztán az életben megtanultam a gyakorlatban. Mondjuk az elmélet könnyű volt, mert elméletben megtanultam egy éjszaka alatt, hogy a tetőt hogy kell szerkeszteni két részbe. Azt nem is használtuk az életbe'. No, elmentem. Hazamentem benyitottam a lakásba, előszoba volt, jó hosszú, onnan nyíltak a szobák meg a fürdőszoba. Bedobtam a bizonyítványt. Apám meg szégyenében elégette a bizonyítványt. Nem szidott meg érte, hallgatott. Az autószerelőibe úgy jutottam be, hogy nem voltam olyan jó tanuló. Volt a KTM megyei szinten, Nikik az igazgatója volt a műszaki vizsgabiztos is. Apámmal beült, a meccsről beszéltek. Nem volt szó a nyolcadikos végeredményemről. Oroszból nem jól álltam, de hogy év végére ne bukjak meg, négyesre feleltem. Megtanultam, amit kellett. Ukrán volt az orosz tanárunk. A magyar órát nem szerettem, a földrajzot szerettem. No ha jött a magyartanár, akkor hátul ültem az ablak mellett, és kiugrottam az ablakon. Mentem. Nagyon ritkán csináltam házi feladatot. Én olyan értelmes, eszes voltam, hogy elég volt, amit az órán hallottam, abból megéltem.
- **Az autószerelői iskola akkor nem lett befejezve?**
- Nem. A szakmunkás vizsgát nem tudtam megcsinálni.
- **Dolgozott a szakmában?**
- Nem, mert azt mondta nekem a Volán akkor, hogy maradjak ottan, és kapok 8 forintos segédmunkás órabért. De elmentem a gyárba az apám helyébe, 12,50-ért, mint csiszoló, ezt csináltam én két műszakban. Akkor akartam magamnak napszemüveget, bőrdzsekit, meg mindent. Apám mondta, hogy „*fiam, ha elmész dolgozni, amit kapsz érte, az a tiéd*”. Az úgy is volt. Akkor úgy volt, hogy délelőtt dolgoztam, amikor lejárt a műszak, délután elmentem vagont pakolni az állomásra. Cementet pakoltam. Rá volt kötve a cement a szemöldökömrre, azt úgy mentem vissza dolgozni. Az orrom is olyan volt, a fogaimra is. Délig bírtam aztán a munkahelyemen dolgozni, utána nem bírtam dolgozni. Nem bírtam. 11-kor hazaküldtek, de én nem hazamentem. Kaptam én reggel 602 forintot, és akkor

bementem a városba, nem szemüveget vettem magamnak, hanem vettem egy karórát. Kérdeztem, hogy milyen árban vNikik az órák. Utáltam kérni, és utáltam várni. Az eladók meg érezték a beszédemen, hogy szabolcsi voltam, és úgy is bántak velem. Akkor kérni akartam egy órát, amit kinéztem. Azt mondja a nő, hogy ez 600 forint, és 602 forint volt nálam. Jó, akkor ezt kérem. Kijön egy ürge, azt mondja, hogy üljek le. No, leültem, és elaludtam. Egyszer csak költ engem két rendőr. Megkérdik tőlem, honnan van nekem 600 forintom. Mondom, minek mocskoskodik velem, dolgozok. Na, mondom, menjünk haza apámhoz. Elkérték a személyi igazolványomat és vittek haza. Apám már várt engemet, mert a szomszédok üzentek neki, hogy telefonáltak, hogy a fiát hazaküldték, mert fáradt. A hegyoldalban volt a ház, apám meg a konyhaablakon nézett ki, hogy mikor megyek már haza. No, Moszkviccsal mentünk haza a rendőrséggel. (mosolyog) Kiszállt a két rendőr nagy vígan. Kiszállok, (nevet) mondja a két rendőr: „*Hú baszd meg, most rábaszunk!*” „*Miért?*” „*Mert ott van Pali bácsi az ablakban.*” Fater meg kijött szépen a lakásból: „*Fiam mit csináltál?*” Annyi volt, hogy sokat megvert életemben, de ki is állt mellettem. „*Dolgoztam éjszaka, és akartam venni egy órát.*” „*Gyertek csak be!*” mondja a rendőröknek. Behívta őket a lakásba, és megmondta nekik: „*No most tegyétek szépen vissza a kocsiba, vigyétek vissza az óráshoz, aztán hozzátok szépen haza!*” Elmentünk a városba, aztán elmentünk haza.

Aztán volt egy másik eset, amikor bent voltam a városban, mentem a mozi felé, az árkád alatt. Arrafelé megerősszakoltak hárman egy nőt, borotvát tartottak a nyakához. Akkor arra jártam én is, elkaptak. Hazavittek apámhoz. Apám megkérdezte: „*Fiam ott voltál?*” „*Nem voltam.*” „*Nem volt ott, engedjétek el.*” Ilyen jóban volt apám a rendőrökkel.

- **Említette, hogy elköltöztek fiatalkorában az egyik házból a másikba. A két ház miben különbözött egymástól?**
- Persze, persze. Az első egy jó állapotú vályogház volt. Dupla fala volt, közte nem tudom én, mennyi levegő volt. Ez olyan szilárd vályogház volt, össze volt vésve. Azt nem lehetett akkoriban csinálni, hogy ilyen-olyan vakolóanyagot használni hozzá. Be lett drótozva, rendbe lett téve. Volt benne egy előszoba, utána volt a konyha, meg két szoba, mosdó, fürdő. Porta is volt, 6-7 hektár föld. Nagy volt az udvarrész, aztán hátul a háztáji.
- **Hány éves volt, míg itt éltek?**
- 18.
- **A másik ház már kész volt?**
- Nyolcvan százalékban kész volt. Még a külső színezés nem volt meg. A parkettázást megcsináltuk még.
- **Önök voltak az első lakók?**
- Megvettük, akiktól, azok elváltak.
- **Sokat mesélt arról, hogy milyen volt az édesapjával a viszonya. A többi családtagjával, édesanyjával milyen volt a viszonya?**
- Azzal nem volt jó. Nézze, mondtam, hogy apám után kaptam örökséget. Én voltam az apám kedvence. A bátyám kőműves, de én marha sokat segítettem, dolgoztam otthon. Bátyám szerette csinálni. Apámtól kaptam egy szatyrot, mondta is, hogy most megyünk a meccsre. Szerettünk együtt meccsre járni. Amikor vizsgáztam teherautóval, alkalmasságira fel kellett, jöjjenk Pestre a Dob utcába. Azt nem szerettem. De az, hogy fel kellett jönni a Fradi meccsre, Vasas meccsre, vagy elmenni Győrbe, Tatabányára meccsre, az teljesen más volt. Másért nem szerettem jönni. Megbuktam, tanuló voltam a Volánnál, akkor aztán odamentem dolgozni a bátyámmal ketten. Odamentünk a büféhez, ittunk, én fröccsöt. Bementünk a

Volántelephez a tanműhelybe, ott aztán jött a főnök a szondával, belefűjtam. Persze, hogy belefűjtam. Mert a buszról már látott minket a főnök betérni a presszóba. (nevet).

- **Bátyját nem vitte az édesapja focimeccsre?**

- Az első lakásnál, amikor laktunk, a bátyámat nem lehetett rávenni a focizásra se. A bátyám sokszor neheztelt rám, mert amikor a szülők elmentek dolgozni, akkor rá voltunk bízva, mint szülőpótlékre, és neki kellett rendet tartania. Nem szerette. A húgom, az más volt. No, volt egyszer egy olyan, hogy – mind a hárman kikaptunk. Én kaptam azért, mert – akkoriban voltak azok a bakancsok, jó vastag bakancsok voltak. Azt tudom, hogy előtte két nappal volt megtalálva a bakancs. Én abban csúsztam a jégen a domboldalban. Akkor a bátyám a szénlapáton csúszkált a jégen, a húgom meg rakott szoknyában, ami szarrá rongyolódott. A szüleim, anyám mikor meglátta, meg apám, akkor nagyon megvert minket. Eltelt fél óra: „*Apa, elmehetiünk csúszkálni?*” Úgy, ahogy voltunk, mentünk megint. Szóval nem tetszett nekik a rongyos szoknya, meg a lyukas bakancs.

- **Gyakran csináltak ilyen huncutságokat együtt?**

- Időnként igen. Mi nem vettünk gyümölcsöt boltban. Volt nekünk is kertünk, meg másnak is. Elmentünk, szedtünk mi magunknak. Nem volt kerítés, vagy ha volt is kerítés, nem volt akadály. Volt, hogy olyat megcsináltunk – azért kaptunk egy keveset... Szóval jött a tulaj, mi meg fent voltunk a fán. „*Gyertek le!*” Nem mentünk le, megdobáltuk gyümölcsrel. Jól van, nem mentünk le, leszed minket, ahogy akar. No, a tulajdonos elment a faternak szólni, mi meg hazamentünk, kaptunk. Elvárta legalább, hogy ne dobáljuk a tulajt. Szóval ilyeneket csináltunk. (*mondja nevetve*).

- **Amikor költöztek, egyik helyről a másikra, szintén a város szélén maradtak?**

- Az új helyen is a szélén voltunk. Annnyiből jobb lett, hogy olyan részen mentünk, hogy közel volt a helyi járási busz, mert akkor már volt. Pont a ház előtt volt a buszmegálló. Olyat csináltunk, hogy a szomszédunknak volt vezetékes telefonja. Az előző lakóhelyünkről, akik el voltak küldve, 5-6 család – ugye az utca jobboldalán, akik el lettek küldve, azon a részen vettek házat, ahol mi. Utána sokszor találkoztam ezekkel az emberekkel. Ha arra járok, egy évben egyszer-kétszer, sok embert látok, rám köszönnek, de ismerem őket, emlékszem rájuk.

- **Akkor nem volt gond annyira mégsem, hogy szabolcsi volt?**

- Az iskolában nem volt probléma. Volt az elit, akiknek pártfunkcionáriusok voltak a szülei. Volt egy lány, aki ha orszból nem kapott ötöst, sírt. Én meg megvoltam. Volt egy orosz tanárnőm, aki olyan teltebb nő volt. Az órájáról ki szoktam szökni az ablakon. Egyszer azonban el voltam gondolkodva, és nem vettem észre, hogy a hátam mögé került. Akkor még nem így néztem ki, mint most. Vastag sűrű hajam volt. Egyszer csak úgy elkapta a hajamat. Én úgy el voltam bambulva, hogy nem vettem észre, hogy a hátam mögé sumákol. El voltam gondolkodva, nem is figyeltem, a tanárnő merre van. Máskor, ha láttam, hogy jön hátrafelé, már léptem is ki. Megfogta a hajamat, jól megtépett.

Máskor kint elvoltam, megvártam az óra végét, aztán ha jött a szünet, mentem be. Nem volt semmi probléma. Ő meg a hátam mögé került, elkapott, meg is püfölt. No, például erről otthon egy szót nem szóltam. Aztán csináltam olyat, hogy gyakorlati órán fémmel dolgoztunk, vassal. Aztán ilyen kis darabok lejöttek. Az utcán a bácsi tolt a biciklit, mi meg megdobáltuk, mi, akik az iskolaudvarban voltunk. Megyek haza, apám kérde: „*Na, kit dobáltál te meg?*” A bácsi tudta, hogy kinek a fia vagyok, aztán kaptam otthon. Gyakorlati órán a tanár bácsi mozgássérült volt. Bicegett. Ha valami volt, nem ő járkált oda hozzánk, hanem mi mentünk oda hozzá. Olyan ujja

volt, mint a zongoristának, olyan hosszú. Ismert ő is. Volt, hogy olyan pofont kaptam tőle... *(nevet)* Viszont beírást soha nem kaptam az iskolától, nem kaptam semmit. Volt olyan, hogy engem el akartak vinni javító-nevelő intézetbe. Mert olyat csináltam, hogy az osztályfőnökünk, az Oli bácsi, nagy darab volt. Nálunk a fiú vécé meg a tanári vécé egyben volt, csak egy külön ajtón kellett bemenni. Én elmentem a haverommal, én már kijöttem. No, mondom magamba, én a haveromat a felmosófával fejbe vágom. Közben nem láttam, hogy a tanár meg bent van. Arra számítottam, hogy a haverom jön ki. Beálltam az ajtó mellé, kinyílt, puff, egyet neki. No, kinek adtam? A tanáromnak. Behívtak az igazgatóhoz. Az igazgatótól kaptam akkorát, hogy amikor apám meglátta az igazgató keze nyomát, még tőle is kaptam. Meg az osztályfőnökömtől is kaptam. No, mi volt a vége? Az volt a feladatom, hogy harmincszor leírom, hogy ilyet többet nem csinálok. No, de én ismertem az indigót, azt azzal írtam. Amikor odaadtam a tanárnak, az nézett, hogy ez meg mi? A földrajz tanár bácsi nagyon csípett engem, meg a matek tanár bácsi. Azok nagyon csíptek.

Mondom én olyan voltam, hogy odafigyeltem, nem kellett nekem otthon tanulnom. Amit órán hallottam, ha figyeltem, megmaradt a fejemben. Nyolcadikban azt mondták, hogy nem lehetek autószerelő, mert oda nem lehetett bejutni. Apám mondta is nekem, hogy „Oda nem tudsz elmenni, fiam, nem vagyunk kommunisták.” Háromszoros túljelentkezés volt.

No, aztán elmentem én az iskolába, felvételi beszélgetésre. És a Béla bácsi volt a felvételi bizottság elnöke. Nekem akkor lett gyanús a dolog, amikor megkérdezte, hogy: *„Apádnak milyen a motorja? Mondd csak el, hogy milyen a felépítése a motornak!”* Elmondom. Volt az osztályfőnököm, az egyik, hárman voltak. Ezek jóban voltak a faterral, jártak meccsre, jó barátok voltak. Én elmondtam, hogy működik a motor, felvettek. Az úgy volt, hogy volt a magyar-történelem szakos tanárom, aki azzal kezdte az első óráját, hogy: *„Szilveszter, álljon fel, és zárja be az ajtót kívülről!”* Tudta, hogy engem nem érdekelt. Egy autószerelőnek mi a fontos a magyar-történelemben? Mit tanultam? Voltak itt is olyan órák, ahonnan megléptem volna, de az emeletről nem lehetett kimenni az ablakon. Volt, hogy összeakadt a bajszunk a szakmai tanárral. Valamit nem csináltam meg, vagy nem jól csináltam meg. Nekiállt hóbörögni, én meg fogtam, és kilógattam az ablakon. *(nevet)* Mondom neki: *„Engedjem, vagy nem?”* Szóval nem tetszett neki valami, és hóbörgött. 70-80-an voltunk szakmain. Több helyről voltunk a megyéből, voltak, akik kollégisták is voltak, nagy része vidéki srác volt. Mondta, hogy *„Engedjél már el! Engedjél már el!”*. Már eltelt egy idő, amikor már dolgoztam, egyszer mentem fényképészhez, a műtermükbe, a tanár szüleinek volt a műterme. Meglátott, megkérdeztem: *„Emlékszik rám, tanár úr?”* *„Hát téged az életben nem foglak elfelejteni.”*

- **Volt valami következménye az ablakon kilógatásnak?**

- Nem, nem volt, nem volt párttag, akkoriban az számított. Mikor én már dolgoztam, belőlem akartak a függönygyárban főnököt csinálni. Azt kérdezték, hogy belépek-e a pártba. Megyek haza, mondom apámnak, miről van szó. Én mondom neki, hogy belőlem főnök lesz. Erre apám úgy válaszolt, hogy kaptam tőle akkorát, egy hétig éreztem, nagyon fájt. *„Nem tanulhatsz tőlük semmit”*, mondta apám. Egy dolog volt jó a kommunizmusban, hogy Kádár megengedte, hogy mennyit lophatnak a melósok. Minden meg volt szabva: például a selyempapír, amit a gyárban csomagoltunk, hiánycikk volt, abból lehetett haza vinni, csak szóltunk a főnöknek... meg például az a szóda nevű alapanyag, amit a gyárban használtunk, az kihozott mindent a ruhából. Hasonló az ultrához, pedig attól erősebb volt. Megengedték, lehetett belőle hozni.

Aztán elmentem targoncavizsgára, ott is dolgoztam három műszakban. Az a gyáron belül volt. Szerettem csinálni, mert hol ide osztottak be, hol oda. Viszont voltam két műszakban, egy üzemben. Az nem tetszett. Egy műszakban csinálni ugyanazt, nem tetszett. A három műszak jobban tetszett, mert akkor kaptam a műszakpótlékot is. Egyszer azt mondják, hogy csináltak egy új üzemet, és nem volt, aki húzogasson. Japánok csinálták meg, és automata gépsorok voltak. Beindították a gyártást, kijöttek a japánok, a magyarok már hozzányúltak a gépekhez, mindjárt nem ment úgy a munka. Embereket tettek az automata gépsorok mellé. Egy ember kellett volna a gépsorok mellé, aki tudja a gépeket kezelni, olyan meg nem volt. A gépsort leállították, és a főnök utasított, hogy kézzel szedjék le az üveget a gépsorról. '91-ben meg beleverték a gyárba egy nagy csomó pénzt – az állam, aztán nem sokra rá eladták az egészet, bezárták az egészet. Díszüveggyár, acélgvár, ötvözőgyár, tűzhelygyár, rengeteg gyárat bezártak akkor. Sok embert elküldtek akkor. Én akkor már Rétságban laktam, megnősültem már. '81-ben elmentem katonának, '90-ben már akkor én házat építettem. Elmentem egy másik üzembe dolgozni. Tudja, hová mentem dolgozni? A másik üzemrészbe, ahol kézzel dolgoztak. Igaz, hogy pénz, az volt. No odamentem ahhoz az új gépsorhoz, kemény munka volt, másabb volt az, fizikai munkát végeztem. Amikor sofőr voltam, azt mondtam magamban: „*Mi ez? Ez nem fizikai munka, ez szellemi munka.*”. Olyan autón voltam, amire pakolni kellett, nem emelte fel a rámpa a cuccokat, nem olyan emelő billentyűs volt. Szóval januárban vettek fel ide, aztán augusztusban elmentem katonának, utána már az új főnökhöz mentem vissza dolgozni. Az az autó, amin dolgoztam, széles autó volt, nem kellett a kutyának sem, mert rakodni kellett. Az új főnök, aki a Volántól került oda, hozta az emberkéit, azok billentyűs autón dolgoztak. Az, hogy azok felemeljenek valamit, olyat nem csináltak. Akkor én felraktam, meg leraktam. Olyan volt, hogy egy idősebb ürge mondta, hogy „*Máma nekiünk fuvarozol!*”. Akkor ugye az volt, hogy a téesz tagoknak kellett kivinni a terményt. Kaptak ugye a téesz tagok háztáji terményt, a melós felszökte, a téesz adta a kocsit, fel kellett pakolni, én meg kivittem neki a házhoz. Ez mindig hétvégén volt. Ott ugye volt a rengeteg pálinka, házi pálinka, nagyon jó pálinka volt. Akkor én rengeteget ittam, de nem Napóleon konyakot. Az asszony rengeteg pálinkát tartott, kínálta őket. No, én akkor pálinkát ittam inkább. No, mondta az az ember, aki azt mondta, hogy „*Máma nekiünk dolgozol!*” Megyek ki hozzá. Megállok a kocsival, jár a kocsi, mondja: „*Gyere be!*” Behívott a melléképületbe, a nyári konyhába, ahol terülj, terülj asztalkám volt. Mondja nekem: „*Üljél le, azt igyál!*” „*A kocsit ki fogja elvezetni?*” „*Ne foglalkozzál te a kocsival, üljél le, azt igyál!*” Nekiültem pálinkát inni, jóllaktam. A fia hazavitte a teherautót, és hazavitt engem is. Az egyik asztal tele volt pálinkával, a másik tele volt kajával. No, meg ez úgy volt, hogy, akinek hordtam... tehát én voltam a platón, és tudtam, hogy kinek mennyi jár. Fel volt írva a füzetbe, annyi volt felrakva. Az öreg meg mondta, hogy „*Ülj be a kocsiba, majd este elszámolunk!*”. No, ezt hétvégén csináltam, de ebből többet kerestem, mint a hétköznapi munkámból.

- **A feleségével hogyan ismerkedett meg?**

- A gyárban volt egy kollegám, ő mondta, hogy „*Gyere el hozzánk vendégségbe, mert lesz szüreti bál!*” Akkor még bálók voltak, diszkó nem volt. Akkor én elmentem. Mondtam a faternek, hogy mi van, „*Jól van, menjél el!*” Tudta, hogy kihez megyek, mondtam, hogy ott alszok náluk. Elmentünk, és mentünk a járdán, és ment előttem egy nő. Mondom a haveromnak, hogy „*Várjál, ez a feleségem lesz!*” A kollegámnak a keresztlánya volt, de nem mondta, hogy az. Elmentünk a bálba, felmentünk, elmentünk vacsorázni. A haverom üzent is a nőnek, hogy jöjjön fel a bálba. Majd egy évig járogattam hozzá, aztán berágtam. Mondom az anyósomnak, „*Most már*

elköltözünk". 18 évig voltunk együtt, aztán jött ez a rendszerváltás. Karácsonykor volt az eljegyzés. Összeveszttem anyámmal.

... no akkor az volt, hogy dolgoztam a gyárban, három műszakban, meg dolgoztam, mint gépkocsivezető... beültünk egy presszóba, és akkor anyám olyat megcsinált, hogy behozta apámat az iskolába, hogy én valamilyen pénzt elloptam otthonról. Amikor kiesz órán tanultam a vezetést, az oktatóval nagyon jó volt. Anyámnak volt egy másik húzása, hogy amikor kész volt a házunk Rétságban, az új házunk, megjelent a sógorom, meg Anyu. Mondja nekem, hogy menjek le Szabolcsba két hétre, mert kellek dolgozni. Bementem a főnökömhöz, „*Marika néni írjon ki szabadságra! No meg kéne egy kis pénz.*” Akkor másképp volt, akkor kaptam takarékoságiból. Elmentem, a nagybátyáméknál, nem két hétig, hanem egy hónapig dolgoztam, házat építettem. Akkor úgy működött ott Szabolcsban, hogy dolgoztam két napot, felírták egy füzetbe. Ettem-ittam. Fel volt írva, hogy Szilveszter neked mennyi nappal tartozok. No, majd nekem visszaadja valamikor. Én nem tudtam, hogy ez így működik. Jól éreztem magam, ott voltam. Anyám viszont tudta, mert a húgom építkezett először, előttem, és a Gabi bá neki dolgozott vissza, felrakta a tetőt a húgoméknak. Én ezt nem tudtam, anyám igen. Egy szót nem szólt, még a húgom sem. A Gabi bá volt ottan, elmentem érte, mert már nem Szabolcsban lakott, hanem Miskolcban, mert oda nősült. Elmegegyek, bepakoltunk, levittem, megcsinálta a tetőt, meg nekem is dolgozott a házon. A végén megkérdem: „Gabi bá, mivel tartozom?” Akkor mondja nekem a Gabi bá, hogy „*Tízezer forinttal, mert a többit már ledolgoztad, amikor lent voltál Lacinak dolgozni.*” Szóval, amit a húgomnak dolgozott azt azért dolgozta, amiért én a Lacinak dolgoztam. No, mikor végeztünk elmentem anyámhoz, megkérdeztem: „*Anyám, mi volt ez?*” Elmentünk Ildihez, a húgomhoz. A sógor, az egy szót nem szólt. „*Ildikém, hogy volt ez?*” A húgomnak volt, hogy dolgoztam, egy hétvégét lent voltam. „*Hogy volt ez?*” „*Én fizettem a Gabi bának tízezer forintot. Adjál nekem tízezer forintot.*” Volt pénzem, de a házam még nem volt készen. Utána már később voltak gondok: nálam a Gabi bá nem sokat dolgozott. Az alapot én csináltam. Sok mindent megcsináltam, de a szakmunkát, a fűtést, a gázt szakember csinálta. No, azt jött a rendszerváltás, a feleségem egy rádiótechnikai cégnél dolgozott. No, mondom: „*Szedd össze magad bogárkám! Kaptam beutalót!*” Akkor dolgoztam Magyarországon, meg Németországban is vezettem! Akkor emeletes házban laktunk, panelban. Az asszony összepakolt, rengeteg táskát. „*Te bogárkám, ennyi cuccot hová viszünk?*” „*Ennyi kell.*” Lementünk. Kérdi az asszony: „*A kocsi kulcs hol van?*” Mondom neki: „*Te várjál nyugodtan! Mit csinállok én egész héten? Autót vezetek.*” Taxival lementünk Salgótarjánba, onnan vonattal Hajdúszoboszlóra. Kocsival jöttünk. Elmentünk a kempingbe. Volt arra egy rendőr, kiszálltam, beszélgettem vele. Megittam egy vagy két konyakot, meg valamennyi házi csapolt sört, aztán meg szódát ittam. Akkor nem volt semmi. Utána volt az, hogy a nejemnek úgy volt jogosítványa, hogy a volt kollegám oktató volt. És akkor behívtak engem a seregbe 18 hónapra. Addig a Gizi elment tanulni jogosítványra, ötödszörré ment vizsgázni. Mikor hazajöttem, azt hittem már biztosan sikerült neki. Nagyon messze voltam, 40 kilométerre, hazajöttem én gyakran. Hazajöttem, nem mond nekem semmit a Gizi. Amikor leszereltem, megáll előttünk az oktatóautó, kiszáll az oktató, mennek el. Akkor egy teherautóval fuvaroztam az országban össze-vissza, az anyóséknál volt a műhely, mindenféle szerszámok. Lementem, mondom neki: „*Te, estéig nem jövök, a presszóban leszek.*” Aztán ő elment, beszállt a két gyerekkel. A haverom jött a presszóba. Vettem neki egy kocsit. Velünk szemben volt egy srác, aki alkoholista volt, de volt jogsija. Az feltette a vasat a pótkocsira, az be volt törve, pont a

teherautóval ment arra. A mi kocsink ott állt az anyósék előtt, a mi autónk be volt törve. Azt' én nem mentem be, hanem odamentem a sráchoz, hogy miért törted be a vassal az autónkat. Be volt piálva, és azt mondja: „*Én nem voltam!*” Jó, megyek az anyósékhoz, ott állt a Skoda. Akkor megyek a teherautóhoz, aminek a vas végére fel volt tekeredve a festék. Jó. Bemegyek: „*Szia! Az autóval mit csináltál?*” „*Semmit!*” Hát ő nem volt. Mondom a feleségemnek, hogy: „*Nem igaz, hogy nem vetted észre, hogy meghúztad a jobb oldalt!*” „*Én?!*” ő nem. Aztán nem volt semmi. Akkor volt egy ilyen születésnap buli. Mondom neki: „*Bogárkám, ez közös buli volt.*” Gizi ment haza, mit csinál? Elindult szépen a másik utcába, ki a főútra. Befordult, mindjárt két autót el is kapott. No, ott kezdődött nála a probléma, hogy beütötte magát. Én ittam a presszóban, egyszer csak bejön egy ismerős. Több mint egy óra eltelhetett. No, akkor ő megütötte a két mellit a kormányval. Még együtt voltunk, mikor a jobb mellét megmütötték a Péterfibe'. Akkor utána is mondtam neki: „*Menjél kontrollra!*” „*Jó, jó, jó.*” De nem ment. Közben elváltunk. Sokszor lementünk hozzájuk látogatóba. Akkor mondtam neki, hogy „*Menjél kontrollra, nézsd meg magad, mert baj lesz!*” Amikor észrevették a bal mellében a csomót, már áttétes volt, ráment a májára. Akkor már késő volt. Akkor már késő volt.

- **Ő már nem él?**

- Nem, nem. Ráment a májára a rák.

- **A válasz miért következett be?**

- Akkor azt csinálta, hogy kint dolgoztam egy hónapig Németországban, egy hétre jöttem haza. Volt olyan is, hogy, egy cégnél dolgoztam, meg volt olyan, hogy hordtam a gépeket, az autókat. Kereskedtem: áron alul megvettem a használt teherautókat, behoztam, és eladtam. Meg gépeket, ilyesmiket. Sefteltem, üzleteltem. Akkor azt csinálta, hogy egyik ismerős adott neki pénzt, mert azt mondta, ha hazajön Szilveszter, (én) majd adok neki. Azt csinálta Gizi, hogy elköltött kétszer egymillió forintot a lakásra. Nem kellett volna. Tudtam, hogy a srác azt mondta neki, hogy a bátyjának adott pénzt, meg egy srácnak is adott pénzt, papír nélkül. Aztán mondom neki, „*Menjél el dolgozni, Bogárkám, mert még egyszer nem lehet adni senkinek papír nélkül pénzt.*” Gizi elköltötte a pénzt. Adtunk neki érte traktort, meg ilyenek. Én ha mondtam egy árat egy autóért vagy járműért, akkor azt én úgy vettem. Alkudoztunk egy kicsit, aztán megvette. Aztán az a srác ilyen volt. „*No, most akkor elmész Bogárkám.*” Közjegyző, minden. Jött a papír a közjegyzőtől, jött volna foglalni a házat. Na, mondom: „*Menjél vissza Imihez, beszéljél már vele, hogy ez az egymillió forint nem egymillió forint.*” Mert akkor hatszázezer forint vissza volt tartva. És rá volt írva a hátuljára a papírnak, hogy mennyi volt kifizetve, a hátulján számoltunk el, hogy mennyit fizettük vissza neki. Az utolsó elszámolásnál adtam volna oda neki a pénzt. Az anyóséknál laktunk sokáig, és akkor még élt a sógorom. Apósom már nem élt, anyós nem mert szólni. Amikor ott éltünk az volt a fontos, hogy minél előbb eljőjjünk onnan. Úgy is volt, hogy hazajöttem Németországból, az volt, hogy onnan elindultam péntek délután, és szombat délben értem haza Rétságba. Vasárnap meg mentem megint. Egy hónapban egyszer jöttem haza. A házunk már készen volt, ki is volt meszelve, minden helység már rendben volt. Apámnak akkor még megvolt a teherautója. Kimentem anyámékhoz, a fele ... ott volt, a másik fele anyósoméknál. Volt egy házaspár barátunk, akik nem voltak egy zsenik, de mindenben segítettek, az asszony is, a férje is. Aztán felmerült bennem, hogy tartunk házszenelőt. Bementünk, lepakoltunk. Ha tudtuk, hogy hová megy, oda is vittük mindjárt. Egyszer csinált nekem egy nagy üveg konyakot, mint a görög amfóra, egy kis üveg volt benne. Én akkor szerettem inni. Ittam a bort, vagy ha tehettem, ittam a házi pálinkát. Mondom Gizinek: „*Ezt az üveg konyakot*

megtartjuk a házszenelőre.” Na, eljön az idő, tartsunk házszenelőt. Voltunk heten, megittuk a Napóleon konyakot, hét felnőtt. Reggel úgy keltünk fel, hogy alig bírtunk. *(nevet)*. Megvolt a házszenelő.

- **Mennyi idősök voltak a gyerekek, mikor a saját házukba költöztek?**

- A Niki volt 4 éves, a Kriszti meg 7. Anyósom a hátam mögött nagyon sokat piszkált. Amikor ott laktunk náluk, akkor Gizi nem dolgozott, otthon volt. Jól kerestem, mondtam neki: *„Legyen mindig főtt kaja, a gyerekekkel legyen mindig foglalkozva!”* Mikor elvettem, akkor dolgozott, varrónő volt. Aztán már nem anyóséknál laktunk, hanem az emeletes házban, már külön tőlük. Amikor építkeztünk, akkor még egyszer visszaköltöztünk anyósékhoz. No, amikor az emeletesben laktunk, már külön tőlük, akkor az volt, hogy hazamentem, ott volt az anyós. Egyszer hazamentem, jó mérges is voltam valamiért, ajtót nyitottam. *„Na, Irma néni, álljon fel! Kívülről csukja be az ajtót!”* Jól seggbe rúgtam. *(nevet)* Mondta, hogy nem jön többet. Dehogynem! Másnap ott volt, megint. Ott volt sokszor étkezésnél is. Apósom már nem élt. Amikor építkeztünk, akkor vettünk körtét, jó sokat. Ledaráltuk, főztünk belőle pálinkát az építkezéshez. Kivittük a bódéhoz. Annyi volt a kérésem: *„A fiúk dolgoznak”*. Először húsz liter pálinka volt. Az emberek dolgoztak, a sógorom itatta őket, a sört, bort Gizi vitte ki. Akkor járt kocsival dolgozni a híradástechnikai céghez, délután ment a gyerekekért. Én meg kint voltam németben, kerestem a pénzt. Aztán megvolt végre a ház. Bele lett vezetve a gáz. Amikor otthon voltam, ha elmentünk, le volt véve a termosztát. Amikor nem voltam otthon, akkor ment a gáz ész nélkül. Volt, hogy hazajöttem, és kijött negyvenezres gázszámla. No, mondom *„Bogárkám, mi van? Kint vagyok, dolgozok, mint a barom, és ilyen számlákat csináltok? Kellene még a házra is költeni.”* Mert nekünk tetőtérbeépítés volt, és az még nem volt kész. Csak a tető volt, meg, meg az ajtók. Ha jön egy belső ellenőrzés, az még nem jó, meg kellett volna azt még csinálni. *„Megmondtam, Bogárkám, ne menjél dolgozni!”* Voltak olyan problémák köztünk, hogy az előző lakás 52 négyzetméter volt, ez meg az alsó szint kapásból 112. Ugye másképpen is nézett ki. Akkora volt, hogy azt takarítani is sok. Én mondtam neki: *„Bogárkám, ne menjél dolgozni! Itt ez a nagy ház, csináld úgy, ahogy szeretnéd, mert én ha hazajövök, nem fogok takarítani.”* Amikor őt elvettem, és járt is dolgozni, akkor én főztem, én mostam, azért, ha hazajön a munkából, akkor tudjunk együtt lenni. Ne kelljen akkor nekiállni mosni, takarítani, vagy főzni. Úgy volt, hogy a haver beszélte őt rá, hogy építkezzünk, adjuk el a bérlakást, és abból meglesz az új ház. No, ott basztunk rá, hogy amikor elkezdünk építkezni, akkor az építőanyag árak négy hónap alatt háromszor mentek föl, tehát szűkebb lett a pénz. Akkora számlák voltak, jött a rendszerváltás. Még szerencse, hogy így kész lett a ház, de utána már keményebben kellett dolgozni ugyanazért a pénzért. A fűtést a házban úgy csináltuk meg, hogy hoztam németből egy fűrógépet, ami a németnek már nem kellett. Ez még a nyolcvanas években történt, hogy a márkás fűrógépeket leselejtezték, én vittem ki a méh-telepre összetörve a gépeket. Hogy még véletlenül se vigyék el a melósok. Nagy kocsival vittem. Hazahoztam egyet, meglátta a fűtésszerelő, hogy nekem olyan gépem van. Éppen a cső helyét fűrtük ki. *„Honnan van ez neked?”* Mondtam neki. Mondja: *„Add nekem, és nem kell fizetni a fűtésért, beszerelem neked.”* És a fűtést úgy csináltattam meg. A gázt muszáj volt pénzért megcsináltatni, mert kellett róla a papír. Mondom neki: *„Mennyit ér ez?”* A Hiltit azt ismerjük, jó márka. Mondja: *„Attól is jobb.”* A bazaltkövet is vitte.

- **Megvolt az építkezés. Meg mesélte, hogy voltak ezek a pénzügyi dolgok a sógora javára.**

Hát igen. Amikor elvettem Gizit, akkor otp-nk nem volt, ő kezelte a pénzt. Én soha nem kérdeztem meg, hogy miért ennyi, meg miért annyi volt. De hogyha az anyós vagy sógor kért valamit, mindjárt azzal kezdte. Mondtam neki, hogy „*Bogárkám innentől kezdve csak konyhapénz van!*”. Én nem voltam egy nagy pénzköltő. Egyszer volt, hogy esküvőre voltunk hivatalosak, és ő elment, vett nekem egy öltönyt nyolcvanezerért. Hát mondom, kibontom: „*Mi ez Bogárkám?*” „*Hát tudod, hogy menni kell szombaton esküvőre.*” No, amikor így visszafogtam, akkor meg az volt, hogy nem tudta beosztani a konyhapénzt. No, akkor az árak nagyon fölmentek. Akkor volt, hogy jártunk étterembe is. Volt a városban egy központi rész, ahol volt egy parkoló. Megbeszéltem, hogy felugrok a Misihez. Volt ott egy konyha, ahol ettem is, ittam is, az ételek szagát átvette a ruha. Egyszer mondom neki, menjünk be a városba. Bementünk a presszóba – már megittam egy-két sört. Mondom neki, igyál valamit. Azt mondja az asszony: „*Tudom már!*” „*Mit tudsz Bogárkám?*” „*Ide szoktál te járni.*” „*Miből tudod?*” „*Most érzem az étterem szagát a ruhádon.*” Volt, hogy mondta nekem a Gizi: „*Igyál!*” Egyszerűen akkor nem ment. Nem volt, akivel igyak, otthon nem szerettem. De volt, hogy ha elmentem a presszóba, mindegy volt, hogy mivel: autóval, motorkerékpárral, teherautóval voltam, mindegy, ittam még egy kört. Ha egy sörre mentem el, akkor három óra múlva mentem haza, részegen.

- **Mennyi idősek voltak a gyerekek, amikor elváltak?**

- Akkor a Kriszti volt öt, a ...

- **Ki kezdeményezte a válást?**

Ő. Az volt akkor, hogy egy évig nem dolgoztam semmit, '92-'93-ban. Volt olyan, hogy elmentem a presszóba, ittam egy üveg konyakot, aztán visszamentem, és ittam még egyet. A konyhapénz mindig le volt téve az asztalra otthon. Amikor én munkanélküli voltam, akkor kaptam egy fél évig pénzt, de aztán visszavonták, mert a vállalkozási engedély kint maradt nálam. Ezt akkor a tanács adta ki, és nálam maradt. Az iparendedélyt, meg a többit leadtam, mindent. Azzal a címszóval, hogy az nálam volt, vissza kellett adni. Azt mondta egy haverom, hogy ebből bizony válás lesz, mert unják a nők, ha itthon vagyunk. Ebből bizony válás lesz. Akkor elmentem dolgozni: Pesten dolgoztam 8 órát, és kerestem szépen 140 ezret, a haverommal. Akkor aztán a két Gizi összebeszél. A haverom felesége is Gizi volt. Én nem mondtam el otthon, hogy mennyit keresek, minimálbéren voltunk bejelentve. Egyszer karamboloztunk, és akkor gyorsan be kellett minket jelenteni. Ez nem volt rossz pénz. A Lali, a haverom, megmondta otthon, hogy mennyit keres. A nők összebeszéltek, hogy el kéne válni. Akkoriban úgy lehetett érezni, hogy valami nem stimmel az országban, hogy nagy változások lesznek. Nem tudtuk, hogy mit hogy csináljuk. Nem tudtunk semmit. Ha kellett valami engedély, bementem, hopp pecsét, és megvolt minden. Szóval a két Gizi összebeszél, hogy elválnak tőlünk, és akkor 50%-os lesz a gyerektartás, hogy hetvenezer forintból majd vígan megélnék maguk a két gyerekkel. Akkor jött a gubanc. A bírónő egybe vette a két válópert. Én nem voltam ott a tárgyaláson. A másik Gizi mondta a bírónőnek, hogy mennyit keres a férje. Akkor mondja a bírónő: „*Elmegy szépen a volt férje főnökéhez, hoz igazolást, hogy a férje keres 140 000 forintot, akkor kiállítom önnek a papírt, hogy kap hetvenezer forint gyerektartást. Addig csak azt, amit tudok, a minimálbér után.*” Nekem meg úgy volt, hogy nem mentem el a válásra. A postás jött a presszóba, kétszer vagy háromszor mondta is nekem, hogy vitt nekem levelet, Gizi átvette. Én ezekkel nem foglalkoztam. Egyszer a kislányom is mondta: „*Apuci, kaptál ajánlott levelet, Anyu olvasta.*” És akkor mondom: „*Te, milyen levelet kaptam?*” Kidobta az asztalra. „*Na*”, mondom, „*ha én neked csak annyira vagyok fontos, hogy csak így papíron közlöd, hogy el kell válni, akkor váljál el!*” mondtam neki. El is vált. Az én Gizim egy kicsit szerencsésebb volt. A Lali pest megyei srác volt.

Apámtól megtanultam, ha hibázok, el kell ismerni a hibámat. Megtanultam, jó, ha hibáztam, hibáztam. Akkor, ahol dolgoztunk, nagyon jó volt a cégvezető, ha lejött hozzánk, mindent megmutatott, hogy mit, hogy vár el. Megkérdezte, van-e valami gondunk. Aztán egyszer jött egy levél a cég központjába, a nevemre volt írva. A titkárnő felbontotta, látta, mi van benne, és továbbították nekem. Előtte, mielőtt elváltunk volna, a Gizi a két gyerekkel volt fent nálam a szállón. Tudta a szállót, tudta a címét a szállónak, mégsem oda küldte, hanem a cég nevére. A titkárnő mondja nekem, hogy mi van. Ugye én jó barna vagyok, meg akkor ácsként dolgoztam, akkor sem voltam fehér. Akkor, mikor elolvastam a levelet, lesápadtam, és a főnök mondta nekem, ha ez van a levélben, akkor én téged bejelentelek százezerre. De tudod mit, inkább menj haza az asszonyhoz és írja le, hogy mennyi gyerektartás kell. Hazamentem Lalival, és megkérdeztem Gizit: „Na Gizi, mennyi gyerektartás kell?” „Húszezer”, mondta. „Na, Lali, hallottad?” „Hallottam.” Azután én küldtem nekik a havi húszezeret, de egyszer, mikor Szegeden dolgoztam, nem húszezeret küldtem, hanem hetvenet. Megtudtam, hogy ki van kapcsolva a villany az új házban. Mondom Gizinek: „Jól van, Bogárkám, küldtem hetvenezer forintot.” A kislány felhívott aztán, hogy megkapták a hetvenezer forintot. Karácsonykor hívott a Gizi, hogy küldök-e pénzt. „Most küldtem hetvenet, szerinted én miből fizetem be a szállásomat?” No, szóval én dolgoztam Szegeden, kerestünk, ahogy kerestünk, már nem emlékszem, de ha jól teljesítettünk, akkor kaptunk 20 vagy 30 % prémiumot. No, aztán úgy volt, hogy jóban voltunk mi még azután is. Volt, hogy én vittem fel Pestre a Kékgolyóba. A Lali visszafogadta a Gizit. Én meg úgy voltam vele, hogy elvált, kész! Közben ugye el kellett adni a házat is, mert nem tudta fenntartani. Eladta, vett egy kisebbet, az most a kisebbik lányé. A kisebbik az férjhez megy, fia lett. Aztán meghalt az anyjuk, 19 és 22 évesek voltak.

- **Ön ezek után hogyan élt? Gondolom, a megélhetésétől függött a lakhatása.**
- Általában úgy volt ez, hogy olyanokhoz mentem, akiknek volt szállója. Dolgoztam én egyszer egy jó cégnél, csak ittasan mentem be, azt' megszólalt a szonda. Piliscsabán voltam én egy cégnél öt évig. Olyan céghez mentem el dolgozni, hogy onnan nyugdíjba megyek. Öt vagy hat céghez mentem el úgy ácsként vagy sofőrként, hogy onnan én már nyugdíjba megyek, de nem jött össze, tönkrement mindegyik. Volt egy kollegám, aki bérelt egy családi házat. Ugye azt fűteni kellett. Amikor dolgozott, hogy hétféjére mire hazamegy, ne hidegbe menjen haza, hétközben fűteni kellett, fizetni kellett a költséget. Ezért nem vettem én magamnak soha házat, mert csak a költség lett volna vele. A nagyobb lányomnak vettem egy házat, és egy hallgatóságos megegyezés van közöttünk, hogy abban nekem részem van, mert amikor én otthagytam őket, odahagytam mindent nekik.
- **Mennyi van még nyugdíjig?**
- Mostani számítás szerint hét-nyolc év. De aztán majd meglátjuk, hogy mi változik még.
- **Hogyan került hajléktalan szállókra?**
- Ez egy hosszú történet. Egy kávéra meghívhatom? Mert én innék egyet.
- **Nem, köszönöm, ma már ittam. Dohányzik?**
- Igen.
- **No, akkor tartsunk egy kis szünetet.**

10 perc múlva visszajött:

- Hol is hagytuk abba?
- **Arról beszéltünk, hogy ez egy hosszú történet, hogy hogyan került szállóra.**
- Ahogy mondtam, hogy általában olyan céghez mentem, akiknek volt szállója. Az utolsó cégnél, a piliscsabai cégnél, ott a főnök olyan ember volt, hogy nagyon keresték őtet.

Úgy eltűnt Magyarországról, hogy senki nem találta. Tartozott, nem fizette ki a többiekét. Akkor mikor ez megszűnt, elkezdtem bújni az Expresszt, meg a helyi újságokat. Akkor bejártam dolgozni az FKF¹-hez, de nem érte meg bejárni, mert kétezer forint volt az utazás, én meg nyolcezeret kerestem egy napra. Akkor bejöttem Pestre, és az FKF szállóján laktam, bekerültem állandóra. Aztán egyszer a pia miatt elküldtek. Mikor felmondtak, rendes volt a főnök, mert közös megegyezéssel küldtek el. Aztán ott hibáztam még egyet, hogy lementem az Alföldibe átvenni a papírt, de nem mentem el leszámolni. És ez azzal járt, hogy én másfél évig nem csináltam semmit. Megkaptam a fizetést, elmentem másik szállóra, eltűnt a fizetés, nem tudtam fizetni a szállót, kimentem a híd alá. Akkor az utcai gondozó meglátogatott engem, megnézte a papírjaimat, és amikor látta, hogy én autóvezetéshez is értek, azt mondta, hogy tőkön rúg, hogyha továbbra is itt fekszek a híd alatt. Arra járt rendszeresen kismotorral egy ürge. Volt ott arra egy ipartelep, konténerrel meg mindennel, cégek. Én olyat csináltam, hogy feküdtem ott, minden nap, és olvastam könyvet. Az ürge ezt látta. A közelben volt egy büfé, de nem nagyon jártam oda, nem érdekelt az ital, nem érdekelt a kaja, nem érdekelt a cigaretta. Ha kaptam, megittam, meg el is szívtam, de nem mentem be csövezni. Amikor bejártam az ingyen konyhára, mindig felöltözve mentem, az utcai gondozó bevitt engemet a nappali gondozóba, ott tisztálkodtam, a Soroksári útnál, a vége felé, jobboldalt valahol. Ott van egy gyárüzem, annak a helyén van, oda be tudtam járni tisztálkodni. Az a kismotoros ürge meg mindennap arra bejárt, és egyszer megállt, és azt mondta, hogy a szendvicsgyártó üzemben dolgoztak, a Malév-nek gyártottak dobozos szendvicseket. Ilyen háromszög alakú is volt, meg hosszú. Aztán volt, ami kimaradt a gyártásból, azt ők elhozhatták, mert másnapra nem hagyhatták meg. Ha megmaradt, ment a szemétkébe. Mindennap hozott nekem. Egyszer aztán mondja nekem, hogy „*Nem lesz ennek jó vége, nagyon lefogytál.*” Aztán bementem a nappaliba, és mondtam annak a hapsinak, hogy kéne szálló. Volt egy, ahová nem tudtak felvenni, aztán egy másik, alapítványi céghez mentem el, krízisidőszakban, télen oda el lehetett menni. Onnan viszont átjelentkeztem egy másik szállóba, ahonnan lehetett járni dolgozni. Onnan aztán el kellett jönnöm. Aztán elkerültem a Dózsán erre a Széchenyi programba, megtanultam a számítógép kezelést. Aztán onnan el kellett jönnöm. Akkor szóltam a Karcsinak, és akkor úgy intéztük el, hogy nem kellett várólistára kerülnöm. Amikor idekerültem a Külső-Mester utcába, akkor a Dózsán felvettek ebbe a programba dolgozni, ugye. Akkor szólt az Erika, hogy az alkalmi munka jó, de nem biztos. Mondta Erika akkor, hogy jelentkezsek. Elmentem, és akkor az volt benne a poén, hogy megtanultam a számítógép kezelést is. Május 30-dikán aztán lejárt a szerződésünk. Előtte szabin voltam, másnap mentem leszámolni a Dózsára, a pénzt megkaptam. Amikor kimentem a Dózsáról, lementem az aluljáróba a kocsmába, kértem egy felest, meg egy sört. A felest megittam, aztán kimentem cigarettázni, és csöng a telefon. Ugye amíg én szabin voltam, a számítógépen küldtem az önéletrajzot orrba-szájba az embereknek. Akkor az ürge felhív engem, hogy elmennék-e sofőrnek. Úgyhogy délután kimentem, megbeszéltük. Úgy vett fel, hogy tíz év múlva elválnék egymástól.

- **Tíz év múlva? Nyugdíjas állásnak ígérkezett?**

- Igen. Dolgoztunk... nem bántom, mert őtöle is sokat kaptam, tisztességes ember. Az, hogy engem miért küldött el három hónap után... azért mert lejárt az autójának a műszakija? Most én vigyem el műszakiztatni?! Hát én olyan autót nem fogok elvinni műszakiztatni, amin nincs fék. Harminc éves autó, rá lehetett volna költeni 5-600 ezer forintot. A műszaki belekerült volna 2-300-ba. Meg lehetett volna oldani, csak nem velem. Másik megyébe elviszi, ha bukta van, akkor meg annyi. Gondold végig, hogy

¹ Fővárosi Közterület Fenntartó

melyik jobb? Bérlé az autót, vagy a haverja jön a kocsival? Nekem azt mondta, hogy bérelt az autó, de a sofőrrel együtt bérelt. Na, azt' megvolt, vége volt. Bementem, elszámoltam tőle. Bent is olyan furcsa volt, mert négy órára voltam bejelentve. Mondom: „Te! Ha megállít a rendőr az úton, és megkérdezi, hogy mikor kezdtem, akkor mit mondjak neki?” Úgy gondolja el, Krisztina, hogy fel is hívta rá a figyelmemet. Voltam vizsgázni Kecskeméten, kifizette helyettem az ürge. Megbeszéltük, hogy a munkabérrel visszavonja. Aláírtam egy papírt neki, hogy fél évig nem mondok fel, még azt sem akarta kifizetni. Na, szóval az Imrével elváltunk. Megbeszéltük, hogy míg nem találok szállót, addig lakhatok ottan. Onnan is úgy költöztem ki, meg úgy költöztem be, hogy ő adta a kisteherautót. Ideadta, kimentem Csepelre, szóltam, hogy indulok. Itt volt bent egy hölgy a Dózsán a felvételi csoporton, ő vett engem be a programba is. Olyan göndör hajú, a neve most nem jut eszembe.

- **A TÁMOP-on belül miben volt része? Képzésben vett részt? Említette, hogy megtanulta a számítógép kezelést. Csoportfoglalkozásokon részt vett?**

Mondjuk úgy, hogy elvileg voltam. Egyszer voltam, azt mondtam az Erikának, hogy még egyszer ne hívjon be. Voltunk itt a Külső-Mesterben egy jópáran ebben a programban. Voltunk vagy tízen, akiket föl is vettek a BMSZKI-ba dolgozni. Én szobafestőként dolgoztam, nyolc hónapig. Kaptuk a nettó minimálbért, a bérletet, és a támogatást. Október 1-től tartott nyolc hónapig. Amikor vége lett, lementem az aluljáróba. Voltam én a Dózsán az álláskeresőbe', ott megnéztem, amit lehetett. Elmentem. Azt hozzáteszem, hogy eléggé sokat dolgoztam neki. Tegnap is. Hétfőn reggel elmegyek, és pénteken este jövök haza, így egyeztünk meg. Két napig nem dolgoztam, nem volt fuvar. Viszont amit megcsináltam szerdán fuvart, a másik áruból. Össze volt keverve az áru, el kellett érte menni. A papíron rajta volt, csak én nem raktam be. Na jól van, elmegyünk a teherautóval a harmadik kerületbe. Megvolt, és akkor annyit mondott csak: „Oda kell figyelni nagyon, mert változtak a törvények, és ha hibázol, akkor neked 80 ezer forint, nekem meg kettő millió kettő.” Nekem 28 napra visszamenőleg ellenőrzik le, amit írok, neki meg egy évre visszamenőleg. Nem lehet többet vezetni, mint amennyi elő van írva. A munkaidőt hivatalosan nem lehet túllépni. Ha például én elindulok mondjuk délben Felsőpakonyból Szegedre, nem mondhatja, hogy ne álljak meg. Kezdem reggel fél négykor Fehérváron, és fél kilenckor voltam Sopronban. Csodálkozott, mert nem gondolta, hogy odaérek. Erre mondom neki, hogy „mit vársz”? Azt mondta, hogy a fizetés az bevétel-arányos, tehát az alapján fogom kapni a fizetésemet. És nekem azt mondta, hogy ez a tempó, amennyi alatt csináltam eddig, mondjuk kettőszáz, a fizetésem. Például hétfőn reggel is hat órakor kimenni Gyálra. Nekem hatkor már Bugyin kell lenni az autót felpakolni a gyárnál. Ha más nincs, akkor holnap délután pakolok, kimegyek, mert hétfőn nekem reggel már Pécsre kell mennem. Onnan még átmegyek Zuglóra meg a környékére.

- **Most úgy keres, hogy abból el tudja tartani magát?**

- Most igen. És akkor arról van szó, hogy megpróbálnék lakóhelyet keresni Felsőpakonyban, mert Gyálon nem érdemes, de akár oda is elmegyek. Akkor már nyugodtan maradhatok itt a szállón is. Az Erikával beszéltem, hogy mi a helyzet, van-e lehetőség albérlet támogatásra. Mert ugye én laktam itt korábban egy évig, és problémás voltam. Magában a szobában is, ott is problémák vannak. Reggel én dolgozni megyek, elvárom, hogy este tíztől reggel hatig nyugodtan szeretnék aludni. Nekem van egy bírósági ügyem is, volt egy verekedés. Szóval az volt a baj, hogy bent cigarettázott a tag a szobában. Ha nem vagyok itthon, nem érdekel, de ha itthon vagyok, akkor ne szívja bent a cigarettát.

- **Tud félretenni valamennyit?**

Ezzel az lesz. Én eddig a Vilivel, a főnökömmel, még nem beszéltem meg... nyitok egy számlát, mert nekem van egy rossz szokásom. Mindig, mikor lementem a gyerekekhez... például decemberben megkaptam a fizetést, meg előtte megítélték nekem az aktív korúakét². Bementem a céghez, megkaptam a pénzt. Vásároltam, mindig úgy csináltam, amikor így volt. Bevásároltam mindent, ami kellett - mindig így szoktam, előre egy hónapra bevásárolok. Aztán hívom a lányomat, hogy nem megyek haza karácsonyra, mert húszezer forintom maradt. „*Jó akkor nem jössz Apuka, úgy számolunk.*” Tíz óra felé jön a postás, hívnak le a portára, vigyem a személyi igazolványomat, kiszámolt nekem százezer forintot. Az aktív korúakat megkaptam, de a százezer forintot ám vissza kell fizetnem, mert nem voltam jogosult rá, mivel hogy akkor már munkám volt, úgyhogy be is vonták tőlem. (*nevet*). A szociális iroda intézte ezt, úgyhogy kibukott. Felhívtam a lányomat, hogy megyek mégis. Megkaptam a százezer forintot, azt majdnem mind ott is hagytam náluk. Ami húszezer forint volt nálam, abból költöttem magamnak buszra meg ilyesmire. No, akkor nyitni akarok egy bankszámlát, és oda kérem a pénzt. Fogok adni a lányomnak ezután is, de félre is kell tennem. Ilyen viszonyok között Magyarországon nem lehet tudni, mire lehet számítani. Ha így haladunk, jó lesz, mondta a főnököm, akkor még elérhetjük a havi háromszázat is. „*Ne akarjál velem háromszázat kerestetni, mert akkor gubanc lesz.*” Az már sok. Szóval félretenni kell, mert nem lehet tudni, hogy mikor mi lesz az életben.

- **Lányainak van családja? Unokája van?**

- Két fiú. Mind a kettőtől egy van. Várjon csak! (*megy a számítógéphez, bekapcsolja a számítógépet, a facebook-on fényképet mutat az unokákról. A gép lassan kapcsolódik be, addig beszélgetünk.*)

- **Gyakran hazajár?**

- Hát mikor hogy. Most legutóbb, ahol dolgoztam, onnan három havonta jártam haza. Ha nem szívom meg a fuvarral, akkor két hét múlva megyek haza. Gondolom, tudja kezelni a számítógépet? (*végül a lányai idővonalán megtaláljuk a képeket a fiúkról. Az egyik hasonló mokány alkatú, mint ő.*) Ez a Nikié, ez meg a Krisztié. A kisebbik lányomé iskolás már, a másik óvodás.

- **Ha nyugdíjas lenne, akkor hová menne lakni? Hozzájuk?**

- Én beszéltem otthon velük, de az a helyzet, hogy ők is úgy vannak, hogy... A feleségemet elvettem, otthagytam a házat nekik, tehát abban nekem van részem. Azt tudom, hogy ha lemegyek, akkor ott alhatok. Legszívesebben, ha tehetném, elmennék Szabolcsba.

- **Ott van a rokonsága. Tartja velük a kapcsolatot?**

- Annyi velük a kapcsolatom, hogy nem voltam ott körülbelül húsz éve. '88-ban voltam ott kamionnal. Erről már beszélgettem a főnökkel, hogy van fuvar Nyíregyházán meg a környéken. Ha a határ felé megyek, akkor el akarok menni meglátogatni a rokonokat. Ott az a problémás, hogy arra én már jártam kamionnal. A térképen volt ott egy kis út, na, mondom, akkor arra megyek. Az volt a baj, hogy volt ott egy két méter nyolcvan centis jelzés a vasúti átjáró előtt. Ott nem fér el a kamion. Meg kellett várni, míg világos lett, aztán vissza kellett fordulni. Az úgy volt, hogy autópályán nem mehettem, mert hétvége volt, és akkor levonták volna a lóvét, hát akkor, gondoltam, megpróbálom így.

- **Ki az, akire számíthat, ha valamire szüksége van, vagy bármi gondja van?**

- Hát csak a lányaimra. Ha elmennék, hozzájuk mennék. Ha olyan nagy baj volna az életben, hozzájuk fordulnék.

- **És a feleségén kívül nem volt tartós kapcsolata?**

² Aktív korúak ellátása – foglalkoztatást helyettesítő támogatás, 2014-ben 22 800 Ft.

Akkor nekem ... a Telkes utcán amikor laktam a szállón, volt egy nő. Akkor miatta nem dolgoztam augusztus huszadikán. Neki is volt két felnőtt gyereke, két fiú. Mondja nekem, hogy menjünk el Mizsére augusztus huszadikán, és legyünk ott egy hétig. Ott volt a külön melléképület, lakrész, a nagypépület. Én a melléképületben voltam akkor. Megvolt minden szoba, konyha. Mondom a cégnél... Szombaton menjek be dolgozni ácsként. Szakadó esőben dolgoztam elektromos géppel. „*És esőköpeny?*” – kérdezi a főnök. „*Ha volna, rajtam volna.*” Elment, és kettőre hozott nekem egy esőköpenyt. Mikor megjött, akkor mondom neki: „*Baszd meg, én már nem dolgozok. A gép leállt.*” Nem bírta az sem. Nem volt semmi gond, megcsináltam a munkát. Mondom neki, hogy egy hétre elmegyek. Erre ő azt mondja, hogy írásbeli igazgatói engedély kell hozzá. „*Velem ne szórakozzál!*” Elmentünk, odavoltunk egy hétig. Jön a főnök, hogy írd már alá az engedélyt, mert kell a főnöknek. Átvettem tőle, és ráírtam, hogy felmondok. Hát így dolgozni?! Szombat, vasárnap dolgozok, védőruha nélkül. Milyen dolog már ez?

- **Ezzel a hölgyel megmaradt a kapcsolat?**

- Akkor még Gizi élt. Akkor úgy éltem, hogy nem főztem, a munka olyan volt. Volt, hogy amikor az utolsó időszakban dolgoztam, ott volt egy maszek étterem, oda járogattam enni. Dolgozott a barátnőm, és én felhívtam. És ez a telefonközvetítés került százezer forintomba. A múltkor vettem egy telefont, kártyafüggetlent, olyat, ami dolgozni jó lesz. Most ez van.

- **Ha visszaemlékszik az elmúlt fél vagy egy évre, akkor mi az, amire úgy pozitívan tekint, ami jó volt?**

- Az, hogy a körülményekhez képest lábra tudtam állni. Maximális segítséget kaptam a BMSZKI-tól. Azon belül személy szerint is pont az Erikától. Nem tudom, Melinda ott van-e még? Ha bármi komoly gond van, itt segítettek. Elkövettem most is a hibát, hogy a papírt nem itt Pesten adom le, akkor nincs baj, így mehettem vissza Nyíregyházára. A főnököm mondja, hogy nem kell kapkodni. Ha lekések egy fuvart, akkor már mindegy, legalább a papírok legyenek rendben. Én nem néztem, ott volt a szállítólevélen, a raklapokat nem néztem. Bementem, kész, kijöttem. Azt mondják nekem, hogy a papíron rajta van, ennyi. Ha tudtam volna, nem pakoltam volna. A gépen az volt, hogy Ecser, de a szállítón nem volt ráírva. Nem figyeltem. Meg kellene nyugodni.

- **Mitől tudna megnyugodni?**

- A szállásom legyen elrendezve. Az, hogy nem vagyok én bohóc, hogy itt legyek. Voltam én már átmeneti részen is. Ha úgy lesz, akkor ott leszek, csak közelebb, ha nem lesz lakás, amit kivegyek. Egyszer voltam már a híd alatt, és oda nem kerülök vissza. Mikor nem is dolgoztam, csak eljárkáltam. Nem beszéltem emberekkel.

- **Családdal milyen gyakran tartja a kapcsolatot? Mondta, hogy három havonta jár hozzájuk. Telefonon mikor hívja őket?**

- Minden hétvégén. Én húszas vagyok. A kisebbik az harmincas, a nagyobbik hetvenes, én hívom őket. Eddig úgy volt, hogy az enyimet használtam, nem volt céges telefonom. Az előző cégnél, amikor a főnök felvett, kaptam céges kártyát és havi kettőezer forintot használhattam saját költségre. Ha viszont húszast hívtam, akkor 12 forint volt percenként. Nekem akkor intézkedni kellett a szerelők végett. Most, mikor leszámolt velem a cégnél, akkor kért még 4500 forintot telefonra. Akkor vajon mennyi volt havonta? Húszezer forintot biztosan összetelefonáltam. Mondom, hogy ilyen telefonokkal. (mutatja a telefonját).

- **No, hát Szilveszter, köszönöm a beszélgetést.**

- Én köszönöm, hogy meghallgatott (*mondja vidáman*). Ön szerint mire számíthatok a BMSZKI-nál, lehet még ilyen TÁMOP-ot kapni? Az Erikával nekem év végéig van kapcsolatom. Ő mondja, hogy még felügyelni kell rám, már a programnak vége van. Havonta egyszer elmegyek hozzá. Ha gond van, akkor vagy felhívom, vagy ő hív fel.

Segített volna, adta volna, intézte volna az albérleti támogatást korábban, csak akkor ugye olyan munkahelyem lett, ahol a főnök szállást is biztosított. A srác a cég nevére bérelt szállást. Csak az a baj.... Most hétvégén nem zavarom az Erikát, majd hétfőn mondom neki. Hogy nekem jó az, ha odaadják a támogatást és akkor én majd azon a helyen használom fel, ahol lakok majd a munkám során.

- **Hát Szilveszter, a legjobbakat kívánom.**
- Abban bízok, hogy sokáig tart ez a munkám. Annak idején, ugye az úgy volt, mikor én fiatal voltam, hogy Balassagyarmaton, amikor kijöttem a gyárkapun, otthagytam azt a munkát, akkor már mentem is be a másik gyárba, volt másik munkám. No, most erre mondom én azt, hogy május 31-től már kétszer fordult elő, hogy megszűnt a munkám. Szóval egyik sem lett nyugdíjas állás. Tudja, én voltam úgy Piliscsabán, hogy megszűnt a cég – öt évig voltam ott. Előtte, mielőtt a piliscsabaiaknak dolgoztam, tele volt az újság sofőr állással, meg ács munkával. No, ezután amikor vettem újságot, három újság volt Piliscsabán, volt az Expressz, meg egy helyi újság, meg egy harmadik. Megveszem, az összesen a három újságban egy sofőr állás volt, meg egy ács állás volt. Felhívtam őket, már nem volt állás. Én ott Piliscsabán, amikor laktam, ha bementem a kocsmába, nem beszélgettem én mindenkiel, csak egy emberrel, aki segített elintézni a vizsgámat. Nem beszéltem én velük ilyeneket, hogy család, meg ilyenek. A tévém megvolt, a kollegámmal együtt ott laktunk. Már tévét sem nagyon nézek, csak a híradót nézem. A magyar tévén már csak a Fidesz megy. De itt egy szobában csak egy tévé lehet. Volt, amikor itt voltam, a tévé fel volt téve a szekrényre, és akartam volna, hogy legyen nekem az ágyam végére szerelve, mert nem egyeztünk. Én bokszoltam, mikor fiatal voltam. Nekem 89-ben volt egy bírósági ügyem, fel voltam függesztve. Most az utolsó alkalommal a szállón összevesztem egy szobatársammal, de most sértett vagyok, nem elkövető. Leültem a szobámban, és mertem szólni, hogy pihenni szeretnék. A portás meglátott, megkérdezte, hogy már megint velem van a probléma. Aztán meglátta a szememet, akkor hívta a rendőrséget. A rendőrségre bevittek vallomást tenni, még hajnalban is ott voltunk, nekem már dolgozni kellett mennem. Ez még folyamatban van, de majd lezárul. Már volt máskor is ügyem, és az pénzbüntetéssel zárult.
- **Hát akkor zördülésmentes jövőt kívánok ebben a vonatkozásban is és sok sikert kívánok munkához, családhoz, lakhatáshoz. Örültem, hogy megismertem.**